

IZVJEŠĆE O PROVEDBI KVOTNOG ZAPOŠLJAVANJA

Tijekom 2014.godine Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava utvrdilo je i osnovne parametre za provođenje odrednica kvotnog zapošljavanja Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (u dalnjem tekstu Zakon) pa je tako, između ostalog, utvrđeno:

- da je kvotna obveza zapošljavanja osoba s invaliditetom u iznosu od 3% od ukupno zaposlenog broja radnika za sve poslodavce koji zapošljavaju 20 i više radnika;
- da postoje određena radna mjesta koja su primarno izuzeta iz obveze kvotnog zapošljavanja;
- da je moguće i određena druga radna mjesta i broj radnika zaposlen na njima izuzeti od ukupnog broja radnika o čemu mišljenje daje Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu;
- da se umjesto zapošljavanja osoba s invaliditetom može koristiti i tzv „zamjenska kvota“;
- da se u Očevidnik o zaposlenim osobama s invaliditetom mogu upisati osobe koje status osobe s invaliditetom dokazuju na trinaest (13) mogućih načina;
- da su poslodavci koji ni na koji način ne ispune svoju obvezu kvotnog zapošljavanja dužni na mjesecnoj razini uplatiti naknadu za nezapošljavanje;
- da poslodavci koji zaposle više od propisanog broja osoba s invaliditetom ili nisu obveznici kvotnog zapošljavanja a zaposle osobu s invaliditetom imaju pravo na nagradu.

Tijekom 2014. godine s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava i Hrvatskom udrugom poslodavaca održan je veći broj tribina i radionica kako bi se u neposrednoj komunikaciji s poslodavcima dodatno pojasnila primjena Zakona i pripadajućih pravilnika.

Tribine i radionice održane su u veljači 2014. godine u regionalnim uredima Hrvatske udruge poslodavca u Zagrebu (05.02.2014.), Rijeci (06.02.2014.), Splitu (10.02.2014.) i Osijeku (11.02.2014.).

Budući su krajem 2014. godine uslijedile izmjene i dopune Zakona, a potom i pravilnika, ponovno su održane radionice za poslodavce i to u Zagrebu (23.10.2014.), Splitu

(27.11.2014.), Rijeci (01.12.2014.), Osijeku (05.12.2014.), Slavonskom Brodu (05.12.2014.) i Varaždinu (08.12.2014.).

Osim za članove Hrvatske udruge poslodavaca, radionica je održana i za članove Hrvatske gospodarske komore, dana 20.02.2015. godine u Osijeku.

Suradnja s Hrvatskom udrugom poslodavca i Hrvatskom gospodarskom komorom ostvarena je i kroz održavanje radnih sastanaka na kojima se raspravljalo o spornim pitanjima primjene Zakona, posebice u dijelu ispunjenja kvote.

Tijekom ove godine na inicijativu Hrvatske udruge poslodavaca održana su u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava dva (2) sastanka, dana 02.02.2015. i 25.05.2015. godine.

Na sastanku održanom 02.02.2015. godine s predstavnicima Hrvatske udruge poslodavca i poslodavcima iz djelatnosti prerađivačke industrije (INA d.d., ELEKTRON-KONTAKT d.d.) i turizma (VALAMAR RIVIERA d.d.) raspravljalo se o poteškoćama koje su uočili glede utvrđivanja kvotne obveze za mjesec siječanj 2015. godine, te su im u tom pogledu dana dodatna pojašnjenja i ujedno je dogovorena daljnja zajednička suradnja svih dionika (MRMS, ZOSI, HZZZSR, HZMO, HZJZ, HUP).

Na sastanku održanom 25.05.2015. godine raspravljalo se o mogućnosti dodatnog proširenja zamjenske kvote na način da se kao oblik zamjenske kvote prizna i uključivanje osoba s invaliditetom (uglavnom osoba s intelektualnim poteškoćama) u radne aktivnosti. Osim predstavnika Hrvatske udruge poslodavca, na sastanku su prisustvovali i predstavnici tvrtki DM d.o.o, Billa d.o.o. i Zvijezda d.d. koje upravo provode ovakvu vrstu uključivanja. Zaključeno je da će se ovakva mogućnost dodatno razmotriti u suradnji s Ministarstvom socijalne politike i mladih obzirom da ove aktivnosti uključuju i element socijalne skrbi.

Na inicijativu Hrvatske gospodarske komore održan je sastanak dana 10.04.2015. godine na kojem se raspravljalo o prijedlogu za smanjenje kvote, sa 3% na 2%, za poslodavce iz djelatnosti trgovine. Sastanku su, uz predstavnike Hrvatske gospodarske komore, prisustvovali i predstavnici tvrtki Konzum d.d., Spar d.o.o. i Lidl d.o.o. Zajednički su razmotrone mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom u navedenoj djelatnosti, te je ocjenjeno da je u ovom trenutku jedinstvena kvota od 3% najprimjerena za sve djelatnosti.

U Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u dalnjem tekstu ZOSI) zadužen za provedbu odrednica obveze kvotnog zapošljavanja je Sektor za zapošljavanje i kontrolu.

U samom Sektoru za zapošljavanje i kontrolu ZOSI tijekom 2014. godine, dakle od stupanja na snagu Zakona, pa do 1. siječnja 2015.godine, vršile su se pripremne radnje za punu primjenu Zakona i to u suradnji s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje formiranje i punjenje baze Očevidnika o zaposlenim osobama s invaliditetom, uspostavljanje elektronskih veza i razmjena podataka s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, Ministarstvom financija-Poreznom upravom, FINA-om te Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo-Registrom o osobama s invaliditetom.

Osnovom gore utvrđenih pravila i parametara te uspostavljene razmjene podataka s dionicima sustava za zapošljavanje osoba s invaliditetom započelo se od 1.01.2015.godine s provedbom Praćenjem sustava zapošljavanja osoba s invaliditetom i primjene pripadajućih odrednica Zakona u mogućnosti smo u proteklih pet (5) mjeseci iskazati slijedeće rezultate:

- u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 31.05.2015. evidentirano je 6.679 osoba s invaliditetom
- u razdoblju od 1.01.2015.g do 30.05.2015.g iz evidencije je osnovom zapošljavanja izišlo 1.107 osoba s invaliditetom. U istom razdoblju 2014.g. iz evidencije je izišlo 601 osoba s invaliditetom. Sukladno rečenom porast izlaska iz evidencije HZZ-a nakon početka primjene odrednica o kvotnom zapošljavanju Zakona je 84,2%
- u Očevidniku o zaposlenim osobama s invaliditetom bilo je upisano 10.808 osoba s invaliditetom
- 8.459 poslodavaca je evidentirano kao obveznika kvotnog zapošljavanja sa ukupno 914.256 zaposlenih radnika
- Izuzeće od kvotnog zapošljavanja zatražilo je 280 poslodavaca, a suglasnost je dana za 195 poslodavaca tj. za ukupno 14.586 radnika. Za 60 poslodavaca je odbijeno dati suglasnost za izuzeće dok su preostali zahtjevi još u obradi.
- 1.066 poslodavaca je uredno ispunilo svoju obvezu kvotnog zapošljavanja, 1.493 je obvezu ispunilo djelomično, dok 4.235 poslodavaca nije obvezu ispunilo niti na jedan predviđeni način, osnovom čega je do sada izdano 560 Rješenja o obvezi uplate naknade. Na dostavljena Rješenja do 31.05.2015. podneseno je 25 žalbi.
- 115 poslodavaca je prijavilo ispunjenje obveze tzv. „zamjenskom kvotom“ od čega je od strane ZOSI prihvaćeno 35 najava dok su ostale u fazi ispravka i dopuna dokumentacije. Vrijednost „zamjenskih kvota“ u najavi je u iznosu od 13.344.415,82 kn.

- u proračun namijenjen unapređenju zapošljavanja osoba s invaliditetom do 31.05.2015.g ušlo je 59.891.898,39 kn
- 258 poslodavaca zatražilo je nagradu za više ispunjenje obveze, a odobreno je 149 zahtjeva u iznosu od 121.338,38 Kn
- 1.708 poslodavaca je zatražilo poticaje za zapošljavanje osoba s invaliditetom a odobrena su 1.282 zahtjeva i to kako slijedi:
  - 398 zahtjeva za doprinose u iznosu od ukupno 4.279.012,56
  - 162 zahtjeva za smanjeni radni učinak u iznosu od ukupno 3.021.212,52 kn
  - 21 zahtjev za osobnog asistenta u iznosu od ukupno 3.338.242,52 kn
  - 14 zahtjeva za radnog terapeuta u iznosu od ukupno 183.234,30 kn
  - 3 zahtjeva za obrazovanjem u iznosu od ukupno 20.119,50 kn
  - 4 zahtjeva za arhitektonskom prilagodbom radnog mjesta u iznosu od ukupno 359.314,63 kn
  - 8 zahtjeva za tehnološkom prilagodbom radnog mjesta u iznosu od ukupno 73.500,00 kn
  - 1 zahtjev za kamatama na kreditna sredstva u iznosu od ukupno 785,73 kn
  - 671 zahtjev za subvencijom plaće u iznosu od ukupno 5.018.894,24 kn

što ukupno iznosi 16.294.316,00 kn

Na kraju bismo još samo iznijeli i podatke iz zadnjeg objavljenog Izvješća o osobama s invaliditetom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. U Hrvatskoj, stanje na dan 30.01.2014., živi 510 274 osoba s invaliditetom od čega su 308 060 muški (60%) i 202 214 žene (40%) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 12% ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 268 803 (52,7%), je u radno aktivnoj dobi, 19-64 godina, dok je u dobroj skupini 65+ 199 483 (39,1%) osoba Iz podataka se uočava da je invaliditet prisutan i u dječjoj dobi, 0-19 godina, i to u udjelu od 8,2%.

